

MEHMET AKİF YALNIZLIĞI

Cyrano De Bergerac, 17.1.2023

<https://hertaraf.com/koseyazisi-cyrano-de-bergerac-mehmet-akif-yalnizligi-3460>

Rasim Özdenören'in vefatının hemen ardından daha önce de zaman zaman alevlenen Mehmet Akif tartışması dar bir çevrede yeniden başladı.

Bu tartışma genişletilmedi ve belki de haklı olarak kalabalık kitlelere ulaştırılmadı.

Benim açımdan da bu tartışmayı görmezden gelmek, büyütmemek doğru bir tercihti.

Sezai Karakoç'a yakın bir ekibin Rasim Özdenören'in 2008 yılında HECE¹ dergisinin hazırladığı Mehmet Akif Özel Sayısında yazdıkları tartışmanın ana eksenini oluşturuyordu.

Mehmet Akif'i batılı olmakla ve şiirlerinde geçen bazı ifadeler sebebiyle eleştiren bu yazı, dergi yayınlandığında herhangi bir tepkiyle karşılaşmadı.

Derginin yayınlanmasından dört yıl sonra ise edebi kamuoyunda ciddi bir tartışmaya konu oldu.

Rasim bey, süregiden tartışma üzerine eleştirilerinin kontrolsüzce kullanıldığını, maksadı haricinde değerlendirildiğini belirterek www.dunyabizim.com sitesinde yazısına izahat getirme ihtiyacı hissetti.²

Mehmet Akif'le ilgili bu tartışma ilk olsa idi, gözardı edilebilirdi belki.

Ama her ne kadar kimlerden oluştuğu tartışılrsa da 'İslami Camiada' Mehmet Akif tartışması bu yazı ile başlamamıştı.

Başta Necip Fazıl olmak üzere, Kadir Mısıroğlu ve kendilerini bu isimlere yakın hissedenler dönem dönem bu tartışmaya girmekten çekinmedi.

Ocak 2023 tarihli çevrimiçi bir dergide Kadir Mısıroğlu'nun Tanıdıklarım-Abdurrahman Beşikçi başlıklı bir yazısı yayınlandı³.

Yazıda Mısıroğlu'nun şu ifadeleri dikkat çekiciydi;

'... Gerçekten Mehmet Akif Bey'in böyle takdire şayan sözleri pek çoktur. Fakat bunun yanında cennetmekan Sultan Abdülhamit Han Hazretlerine muhalefette O'nun hakkında

¹ HECE- Mehmet Akif Özel Sayısı- Ocak 2008- sayı.133

² <https://www.dunyabizim.com/polemik/rasim-ozdenoren-dunyabizime-yazdi-h9349.html>

³ Kadir Mısıroğlu'nun eski tarihli bir yazısıdır.

'domuz' kelimesini kullanacak kadar ileriye gittiğini bilmiyordum. Bu ve benzeri yanlışları gördükten sonra İstiklal Marşı'nda bile

'Ebediyyen sana yok ırkıma yok izmihlal'

mısraı ile İslamcı bir şairin ırkçı ifadesi beni rahatsız etmeye başladı. Hatta herkesin beğendiği Çanakkale şiirinde Mehmetçiğe hitaben:

'Bu taşıdır diyerek Kabeyi diksem başına,

Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına'

gibi hezeyanları görünce anladım ki; O İslamcı sıfatına yakışmayacak böyle çirkin beyanlarda da bulunmak tezatından kurtulamamış bir kimsedir.'

Yazının devamında Mehmet Akif'in Cemalettin Efgani'ye takdirkârlığını gördükten sonra hislerinin değiştiğini de söylüyor Mısıroğlu.

Kadir Mısıroğlu'nun Mehmet Akif'te nakısa olarak gördüğü hususların ne kadar ehemmiyetli olduğu tartışılır!

Abdülhamit sonuçta bir politikacıdır ve Akif, Abdülhamit'in yanında olmayı seçebileceği gibi karşısında da durabilir!

Aynı Akif'in:

'Arnavutluk ne demek, var mı şeriatta yeri

Küfr olur, başka değil, kavmini sürmek ileri!'

dizesini okuyan biri için Mehmet Akif'in ırkçı olduğunu söylemek de boşa düşer.

Kadir Mısıroğlu bir şair olsaydı muhtemelen Çanakkale şiirindeki dizelerden de farklı bir bakış çıkarabilirdi!

Mehmet Akif tartışmasında kendinden en çok söz ettiren bir başka isim ise Necip Fazıl Kısakürek'tir.

Necip Fazıl'a göre Mehmet Akif bir taşralıdır.

Yazdıkları da şiir değil manzum eserdir, şiirlerinin bir sanat değeri yoktur.

Şairden çok vaizdir.

Şiirlerinin böyle değerlendirilmesi icabeder.

Kadir Mısıroğlu'nun aksine Necip Fazıl'a göre ise Mehmet Akif 'yeteri kadar' Türk değildir.

Şiirlerinde zaman zaman kullandığı Arnavut kelimesi de buna işaret eder. Kadir Mısıroğlu'na göre ırkçı olan Mehmet Akif, Necip Fazıl Kısakürek'e göre yeterince ırkçı değildir!

Necip Fazıl'ın Mehmet Akif'i bir köylü çocuğu, bir taşralı olarak değerlendirmesinde aristokrat bir ailede, Fransız mürebbiyeler elinde yetişmesinin izleri var mıdır bilinmez.

Mehmet Akif'in şairliğini küçümserken kendisinin şiir ve dil yeteneğinin verdiği özgüvene sığındığı ise muhakkaktır.

Bununla birlikte son yıllarda neredeyse bütün politikacıların sıklıkla kullandığı İstiklal Marşına hürmet ve Mehmet Akif'e minnetle söylenen 'Allah bir daha bu memlekete İstiklal Marşı yazdırmamın' tekerlemesi 1930'larda geçerli değildir.

Aksine yeni bir İstiklal Marşı yazılması fikri Mehmet Akif rahatsızlarında yaygın bir kanaattir.

İlk olarak Nurullah Ataç'ın ortaya attığı yeni bir İstiklal Marşı önerisi esasen Mehmet Akif'in İslamcı kişiliğinden kaynaklanan bir rahatsızlıktır.

İstiklal Marşı'nın İslami içeriği laik egemenler açısından hızla kurtulunması gereken bir düşüncedir.

Nurullah Ataç, bir 'mahalle kahvesi hatibi'nin yazdığı İstiklal Marşı'ndan bir an önce kurtulmak istiyor ve;

'Doğrusu bu marş değil, bir ilahi, bir tazarrudur. O güfte bugünkü Türkiye'yi temsil edemez. Bize şimdi ideallerimize uygun, hiç olmazsa onlarla tezat teşkil etmeyecek bir marş lazım' diye yazıyordu.

Mehmet Akif'in vefatının ardından Falih Rıfkı Atay, Nurullah Ataç ve diğerlerinin girişimiyle yeni bir İstiklal Marşı yazılması için start verildi.

Şiiri yazması istenilen kişilerden biri de Necip Fazıl'dı. Falih Rıfkı Atay'ın ısrarlı teklifi üzerine Necip Fazıl teklifi kabul etti.

Yeni İstiklal Marşı'nın mükafatı ise 10 bin liraydı! Yokluk ve fakru-zaruret içindeyken bile İstiklal Marşı için para almayı reddeden Akif'e karşı, İstiklal Marşından bir an önce kurtulabilmek için o günün şartlarında çok büyük bir paraydı bu.

Devamında Necip Fazıl Büyük Doğu'da Mehmet Akif'i ameliyat masasına yatırdı.

Ona göre Akif, *"Müslümanlığı nâmütenahî derin ve girift, saffet, hakikat ve esrariyle"*

*kavramamıştı. Bu yüzden, “saf şiir ve sanatta üstün bir sese yükselebilmış bir insan değildi⁴ ve devamında ‘Doğru yolun kifayetsiz mütefekkirine, küçük şairine, fakat hayatiyle büyük feragatkâr ve namuskârına Allah rahmet etsin...”*di.

Nihayetinde şiir tamamlandı.

Herkesin büyük teveccühüyle karşılandı.

Karar mercii olarak Mustafa Kemal’e sunuldu.

Tam da o dönemler Mustafa Kemal’in hastalığı zamanlarıydı ve nihai karar verilemedi.

Necip Fazıl’ın İstiklal Marşı olarak yazdığı şiir Büyük Doğu Marşı⁵ olarak kaldı.

Mehmet Akif’in içsel İslamcılığına karşı propagandist bir Müslümanlık düşüncesinde ısrar eden Necip Fazıl milliyetçi bir ideolojiye sahipti.

Kimi ‘İslamcı’ sevenleri O’nun İslamcı ve Ümmetçi olduğunu iddia etse de yazılarına ve konferanslarına yansıyan İslamcı ve Ümmetçi bir düşüncesi yoktu.

Daha çok gelenekçi, Osmanlıcı, muhafazakâr, milliyetçi bir çizgide yaşamını ve eserlerini sürdürdü.

Yazar Muhsin Kızılkaya ‘Mehmet Akif ile Necip Fazıl!’⁶ yazısında kendine şu soruyu soruyor:

‘Acaba günümüzün İslamcıları, bir çeşit ‘evin gariban oğlu’ Mehmet Akif’i mi, yoksa mahalleye bir konaktan sonradan teşrif etmiş ‘matmazel mürebbiyenin büyüttüğü yüksek sosyeteden üstat’ Necip Fazıl’ı mı daha çok seviyor?’

Hiç kimse bir tercih yapmak zorunda değil.

Tercih yapmak isteyene de kimse karışamaz elbette!

Ancak İslamcılık çizgisinin sırtını yasladığı ismin Mehmet Akif olduğunu hiç şüphesiz söyleyebiliriz.

Mehmet Akif’in bu tercihi nedeniyle yalnızlığa terk edildiği de herkesin malumudur. Resmî törenlerde ölüm yıldönümlerinde hakkında beylik sözler sarf edilen ancak düşüncesine itibar edilmeyen bir vaizdir O!

Metin Önal Mengüçoğlu takvayı anlatırken, ‘herkes nizami sıradayken sırayı bozmak,

---

4 <https://www.haberturk.com/yazarlar/muhsin-kizilkaya-2291/3302218-mehmet-akif-ile-necip-fazil>

5 <https://www.antoloji.com/buyuk-dogu-marsi-siiri/>

6 <https://www.haberturk.com/yazarlar/muhsin-kizilkaya-2291/3302218-mehmet-akif-ile-necip-fazil>

sıradan çıkmaktır' diyor.

Mehmet Akif sıra bozucuların en önde gelenlerinden biriydi.

Ondan bize emanet kalan Mehmet Akif Yalnızlığına ne pahasına olursa olsun sahip çıkacağız...

Bir hayat prensibi olarak sırayı bozmaya gayret edecek, yolda bulduklarımızı yola çıktıklarımıza tercih etmeyeceğiz...

Büyük Doğu Marşı⁷

Allah'ın seçtiği kurtulmuş millet!

Güneşten başını göklere yükselt!

Avlanır, kim sana atarsa kement,

Ezel kuşatılmaz, çevrilmez ebet.

Allah'ın seçtiği kurtulmuş millet!

Güneşten başını göklere yükselt!

Yürü altın nesli, o tunç Oğuz'un!

Adet küçük, zaman çabuk, yol uzun.

Nur yolu izinden git, KILAVUZ'un!

Fethine çık, doğru, güzel, sonsuzun!

Yürü altın nesli, o tunç Oğuz'un!

Adet küçük, zaman çabuk, yol uzun.

Aynası ufkumun, ateşten bayrak!

Babamın külleri, sen, kara toprak!

Şahit ol, ey kılıç, kalem ve orak!

---

⁷ Necip Fazıl Kısakürek, 1938

Doğsun BÜYÜK DOĞU, benden doğarak!

Aynası ufkumun, ateşten bayrak!

Babamın külleri, sen, kara toprak!